

Mijnheer de voorzitter,

Ik ben blij dat we vandaag de gelegenheid krijgen om van gedachte te wisselen met de procureur –generaal n.a.v. de kritiek die hij formuleerde tijdens de mercuriale. Het is goed dat dit moment wordt aangegrepen voor een dialoog, veeleer dan elkaar verwijten naar het hoofd te slingeren.

Het zou goed zijn dat magistratuur en politiek geregeld met elkaar in dialoog zouden treden met het oog op het bereiken van realistische oplossingen voor de problemen die zich in onze welvaartsmaatschappij voordoen.

We durven ook stellen dat het soms gepast is de hand in eigen boezem te steken.. Inderdaad, het parlement moet de hand in eigen boezem steken: de verslagen die werden toegestuurd, zijn om verschillende redenen in de kast blijven liggen, er werd te weinig mee gedaan, in elk geval ze bereikten niet alle betrokken commissies. Dat kan niet langer. Onze fractie zal dan ook aan de voorzitter van de Kamer vragen dat deze rapporten niet alleen bij de commissie wetsevaluatie terecht komen, maar ook bezorgd worden aan de commissies die inhoudelijk de verslagen analyseren en wetswijzigingen kunnen doen. Het is goed dat we hier vandaag alvast mee kunnen beginnen.

In de mercuriale werden bepaalde aspecten van het huidige beleid sterk op de korrel genomen. Er werd ongezien scherpe kritiek gegeven op het asiel- en migratiebeleid van de afgelopen jaren en meer in het bijzonder op de invloed van dit beleid op onze sociale zekerheid. De heer Liégeois wordt dagelijks met bepaalde problemen geconfronteerd. Het is logisch dat hij zijn kritiek op en zijn teleurstelling in het systeem wil verwoorden. Ik kan hem geruststellen: Hij staat niet alleen met die kritiek.

Niemand zal ontkennen dat er nog problemen zijn in België op het vlak van sociale fraude. Ook op het vlak van asiel-en migratiebeleid loopt er heel wat mis.

Zoals wij reeds eerder hebben benadrukt, erkennen en aanvaarden wij deze kritiek, althans deels. Wij hebben met onze partij ook reeds verschillende jaren een aantal misbruiken en perverse effecten van de vreemdelingenwetgeving en de samenhang met ons sociale bescherming aangekaart. (Ook tot onze frustratie kreeg die aanklacht te weinig gehoor en stonden we vaak met onze standpunten alleen.)

Maar wat ons stoort is dat in de mercuriale alle migratiestromen op een hoopje gegooid werden: asiel, gezinshereniging en economische migratie; migratie binnen en buiten Europa. Daar werd onmiddellijk de sociale fraude aan gekoppeld. Sociale fraude wordt er vooral gezien als een zaak van migranten. We willen ze niet de kost geven, de Belgen die knoeien met lonen, bijdragen en uitkeringen. Misschien was het niet de bedoeling, maar **wat mensen hebben onthouden is toch vooral dat België een land zou zijn van melk en honing voor buitenlandse uitkeringsfraudeurs.**

Het Belgische sociale zekerheidsstelsel is één van de beste ter wereld. We willen dit systeem zeker behouden, want het draagt bij tot het algemeen welzijn in ons land. Maar de misbruiken moeten eruit. We moeten voorkomen dat voor bepaalde mensen het stelsel van sociale bijstand van België een doel op zich wordt om te migreren naar België. We moeten vermijden dat het bijstandsgeld in handen valt van mensen voor wie deze steun niet bedoeld was.

De mercuriale doet bovendien **uitschijnen alsof de politiek niets doet**, terwijl de laatste maanden in het parlement, ondanks de lopende zaken, al duidelijke stappen in de goede richting zijn gezet.

We zijn het vooral **niet eens met de stelling van de procureur-generaal, dat wij afstevenen op het einde van de democratie**. Hij noemde het een EDE, een 'End of Democracy Event'. In tegendeel zelfs, want op vele van de aangebrachte tekortkomingen heeft de democratie juist wel een antwoord proberen te formuleren en vond de stem van het volk gehoor bij de politiek.

- Het afgelopen jaar werd in het parlement, na heel veel debatten met voor- en tegenstanders van een **verstrenging, de wet op de gezinshereniging** gestemd. We voorzien voor het eerst duidelijke criteria voor mensen die een partner willen laten overkomen - vanaf morgen is onze wet trouwens van kracht - daarmee verstrengen we niet alleen, we pakken ook vooral de misbruiken aan (schijnhuwelijken, overbrengen van ouders en grootouders). Wel jammer dat de procureur-generaal al kritiek geeft nog voor deze wet van kracht is. Bovendien zou de wet volgens hem niet ver genoeg gaan, terwijl anderen hem juist zullen aanvechten wegens te streng.
- Er zijn ook al **heel wat maatregelen genomen inzake fraudebestrijding**. Zo is er werk gemaakt van de verplichte LIMOSA-aangifte om een overzicht te krijgen van de tewerkstelling van buitenlanders in België, de hoofdelijke aansprakelijkheid in de bouwsector. Binnenkort komt er ook de **verplichte aanwezigheidsregistratie** op de werf om illegale tewerkstelling tegen te gaan. Daarnaast is er sinds begin dit jaar een

gemengde ondersteuningscel van politie en sociale inspectie om de strijd tegen criminele netwerken op te voeren.

- Sinds 1 oktober is er ook een procedure voor gerichte controles om het fenomeen van de schijnzelfstandigheid aan te pakken. Indien blijkt dat het aansluitingsattest voor zelfstandigen ten onrechte werd uitgereikt dan wordt dit gemeld aan de **dienst vreemdelingenzaken** die op dat moment het **verblijfsrecht** van de EU-burger kan intrekken. Er werden al 500 mensen teruggestuurd wegens fraude. Deze aanpak steunt op de samenwerking tussen sociale inspectie en Dienst Vreemdelingenzaken. Het is duidelijk dat een **goede samenwerking** tussen de verschillende diensten leidt tot betere resultaten. Zo onderzoekt staatssecretaris Devlies momenteel of het juridische en technisch mogelijk is de OCMW's in te lichten als een PV wordt opgesteld voor een inbreuk waarbij een persoon met een leefloon betrokken is. Zo zouden OCMW's ook hier hun verantwoordelijkheid kunnen opnemen.

De onderwerpen die dhr. Liégeois aankaart zijn vaak ook complexer dan hij doet uitschijnen.

Uiteraard klopt het niet dat iedereen dadelijk aanspraak kan maken op een **werkloosheidsuitkering**. Men moet hier legaal wonen en aantonen dat men voldoende heeft gewerkt, heeft bijgedragen tot het systeem voor men recht heeft op een uitkering. De arbeidsprestaties in land van herkomst moeten mee in rekening worden gebracht. Dat is nu eenmaal een onderdeel van internationale afspraken voor een sociaal Europa. Het klopt wel dat er via valse arbeidscontracten, slapende vennootschappen en schijnzelfstandigheid misbruik wordt gemaakt van het systeem. Dat, die misbruiken moeten we aanpakken, maar we leven in een eengemaakt Europa en kunnen onze verplichtingen niet naast ons neerleggen.

Dus ja, er is nog werk aan de winkel, ook voor de politiek.

Wij menen dat fraudebestrijding best **ketengericht** wordt aangepakt. Het begint met een goede samenwerking bij de detectie van problemen tussen politie, sociale inspectie en OCMW's. Vervolgens moet het parket een gedegen onderzoek kunnen voeren, waarbij nationale en internationale samenwerking mogelijk zijn. We denken hierbij aan een soort Europol voor fraudebestrijding, waar verschillende inspecties gegevens kunnen uitwisselen. Vervolgens moet het gerecht voldoende afschrikkende sancties kunnen geven als het misbruik bewezen is. En uiteraard moet de politiek haar verantwoordelijkheid nemen om een geschikt wettelijk kader te creëren.

Zo bv. diende CD&V reeds een **wetsvoorstel in om de hoofdelijke aansprakelijkheid uit te breiden naar ketenaansprakelijkheid**: een hoofdaannemer is dan aansprakelijk voor alle onderaannemers. Bovendien zou deze regeling zich niet moeten beperken tot de bouwsector, want ook in tal van andere sectoren zoals tuinbouw, horeca, transport, schoonmaak, ... worden we geconfronteerd met sociale en fiscale fraude.

En rond **asiel en migratie** weet iedereen dat we in het parlement volop bezig zijn rond een aantal cruciale maatregelen:

- het oneigenlijke gebruik van de asielprocedure tegengaan;
- de problematiek in de opvang waar we voortaan een terugkeerluik aan koppelen
- misbruik van bijstand vermijden door bv. EU-onderdanen tijdens de eerste drie maanden van hun verblijf geen recht te geven op een uitkering van het OCMW, daarnaast moet ook meer gebruik worden gemaakt van de huidige wet die voorziet in het terugsturen van EU-onderdanen als deze een onredelijke belasting vormen voor het OCMW.
- de aanpassing van de nationaliteitswetgeving door deze migratieneutraal te maken en voorwaarden van integratie en economische participatie te koppelen aan het verkrijgen van de Belgische nationaliteit.

We geven toe dat dit allemaal nog niet is afgerond, maar het ligt op tafel , we zijn er mee bezig.

Maar we hebben daarvoor ook de **steun nodig van de magistratuur**. En vaak ervaren wij daar heel wat problemen. Als er dwangsommen van 500 euro per dag per persoon worden uitgesproken, dan heeft dit onvermijdelijk een aanzuigeffect op gelukzoekers. Onze OCMW's weigeren soms na een heel intensief sociaal onderzoek steun aan bepaalde vreemdelingen, maar worden in beroep helaas vaak niet gevolgd. De overheid en wijzelf in het parlement stuiten voortdurend tegen een negatief advies van de privacycommissie als wij doeltreffende maatregelen willen treffen in de strijd tegen misbruiken. Onlangs nog gaf de privacycommissie een negatief advies over de vraag door DVZ om de databank van Fedasil te mogen gebruiken in het kader van het opsporen van uitgeprocedeerde asielzoekers voor hun repatriëring. Dit is slechts één voorbeeld waarbij het schermen met de privacy een goede werking van de overheidsdiensten belemmert.

In vele gevallen zijn de gegevens wel ergens bij een overheidsdienst beschikbaar maar mogen die diensten hun databanken niet met elkaar kruisen. In het opsporen van sociale fraude of misbruiken inzake de richtlijn voor vrij verkeer kan dit nochtans zeer nuttig zijn.

Tot slot zou ik u nog drie vragen willen stellen:

1) Een aantal extra maatregelen m.b.t. **fraudebestijding** zijn nog maar kort in werking. Ziet u positieve effecten? Op welke punten is er nog bijsturing nodig? In welke mate heeft de administratieve vereenvoudiging gezorgd voor meer fraudegevoeligheid?

3) De verstrenging van de **gezinshereniging** gaat in vanaf morgen. Toch vond u nu al dat dit onvoldoende zou zijn. Kan u aangeven op welke punten deze dan nog verder zou moeten aangescherpt worden? En in welke mate bieden internationale verdragen en overeenkomsten dan nog mogelijkheden om strikter op te treden?

4) Is de procureur-generaal eveneens van mening dat de **magistratuur ook haar rol** te spelen heeft? Zo ja, waar kan ze nog een tandje bijsteken? En vind hij dat de privacywetgeving te strikt wordt toegepast in haar adviezen door de privacycommissie? Is er nood aan een aanpassing van hetzij de wet op de privacy hetzij de werking van de privacycommissie?